

## UUSI MENETELMÄ NENÄN HENGITYSFUNKTION MITTAAMISEEN

Kyseessä on täysin uudenlainen nenän hengitysfunktion mittaus. Tarkoituksena on hoitaa nenään liittyviä sairauksia nenän mitatun toiminnan perusteella eikä pelkästään potilaan tuntemusten perusteella, ne voivat diagnostiikan kannalta olla jopa harhaanjohtavia.

NOSELAB-mittauksen avulla voidaan mitata nenän jatkuva-aikainen hengitysvastus siten, että mittaus vaikuttaa mahdollisimman vähän nenän luonnolliseen toimintaan. Hengitysvastus mitataan hengitysvöiden ja toiseen nenäkäytävään laitettavan ohuen painekatettrin avulla. Hoitaja suorittaa mittauksen ja lääkäri analysoi mitatun aineiston ja antaa raportin lääkärinlausuntoineen.

Nenän hengitysfunktio voidaan mitata histamiini- ja Nasolin™- altistusten aikana (NoseLab-nenäaltistusmittaus) tai ilman altistusta (NoseLab-seurantamittaus). Molemmissa selvitetään lisäksi nenän rustoisen rakenteen vaikutusta nenän toimintaan. Tutkimus soveltuu yli 13-vuotiaille. Tietoa tutkimukseen valmistautumisesta sekä histamiinialtistuksen vasta-aiheista löytyy NuhaLaboratorion web-sivuilta [www.nuhalaboratorio.fi](http://www.nuhalaboratorio.fi) -> "Mittaus" -> "Kuinka mittaus tapahtuu?".

NOSELAB-mittauksen avulla potilaan nenän hengitysfunktio selviää kattavasti. Seuraavassa esimerkkejä mittauksen antamista tiedoista

- mikä on nenän tukkoisuuden aste ja millaisella lääkeannoksella nenä todennäköisesti saadaan normaalisti toimivaksi (näin potilaille voidaan räätälöidä sopiva hoito esim. vuodeksi kerrallaan, joka auttaa myös motivoimaan potilasta lääkkeen käyttöön)
- onko potilaan nenän hengitysvastus jatkuvasti koholla, vai ajoittain erilaisiin ärsykkeisiin liittyen (jatkuvan ja ajoittaisen tukkoisuuden hoito on erilainen)
- miten hyvin nenän hoitoon aloitettu lääkehoito tehoaa (seurantamittaus lääkityksen ollessa päällä)
- jos vastustaso perustilanteessa on huomattavan korkea, niin on todennäköistä että lääkehoito ei ole riittävä vaan potilaan nenän rakenteita joudutaan todennäköisesti leikkaamaan tai hoitamaan kuorikoita RFTA:lla
- NOSELAB-mittaus kertoo myös sen miten hyvin potilas aistii nenänsä toiminnan ja sen muutokset (tällä on merkitystä esim. selitettäessä oireiden syytä potilaalle sekä määrättäessä lääkkeitä tarvittaessa periaatteella tai kontrolliaikoja sopiessa)

## NOSELAB-MITTAUKSEN AIHEET

Seuraavassa esimerkkejä millaisille potilaille ja millaisessa tilanteessa NOSELAB-mittauksesta on hyötyä

### *Allerginen nuha*

- osa adaptoitunut oireisiinsa – onko nenää tarvetta hoitaa?
- millainen lääkitys? – jatkuva steroidi vai tarvittaessa antihistamiini (+ pseudoefedriini), muu lääke
- miten paha nenän toiminnan vajaus on? – voidaan arvioida selvittääkö pelkällä lääkehoidolla vai tarvitaanko kirurgista hoitoa

### *Muu pitkäaikainen / toistuva nuha*

- atrofinen kuiva nenä – tarvitseeko lääkitystä, millaista?
- reaktiivinen nuha – millainen nenän perustoiminta on? millainen lääkitys?
- septum deviaatio? mikä on rakennevariaation merkitys – pitäisikö leikata?

### *Muut ylähengitysteiden oireet*

- toistuvat sinuiitit – toimiiko nenä huonosti kroonisesti – eli pitäisikö olla pitempiaikainen lääkitys, millainen?
- liman valuminen nieluun, kakistelu – onko nenän toiminnassa vikaa?

### *Astma*

- onko astman huonon tasapainon syy nenässä? – nenä voi olla oireeton adaptaation vuoksi
- potilaalla on nenäoireita – tarvitseeko hoitaa? – mittaus ilman lääkitystä
- onko inhaloitavan steroidin puhaltaminen ulos nenän kautta riittävä lääkitys astmapotilaan nenäoireisiin? – mittaus lääke päällä

### *Uniapneatauti*

- nenäoireisella potilaalla, miten paha nenän toimintavajaus on ja pitääkö sitä hoitaa?

## KELA-KORVAUS

NoseLab-nenäaltistusmittauksen määräävä lääkäri voi kirjoittaa tutkimusmääräyksen lomakkeelle SV3 koodilla XQ819 Nenäaltistuskoe.